

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Csapatunk Sabácot, a bolgárok Negotint elfoglalták

A Macsvát megtisztítottuk a szerbektől — Kövess tábornok csapatai áthaladtak a Kolubara magaslatain — Gallwitz hadserege a Morava völgyében előrenyomultak — A bolgárok ostromtávolságra jutottak Pirothoz — A macedoniai bolgár sereg győzelmei a Vardar völgyében

Debrecen, október 22.

A szerb hadszíntér legújabb eseményei közül *Sabác* és *Negotin* elfoglalása emelkednek ki mint olyan tények, amelyek a hadműveletek további alakulására igen nagy befolyással lehetnek. *Sabác* birtokbavétele ugyanis, amely egyszersmind a Macsva teljes meghódítását jelenti, közelebb hozta azt a lehetőséget, hogy a Drina és Száva közép operáló seregünk összeköttetést létesítsen a Podunavlje-vidéken harcoló Kövess-hadsereggel, míg *Negotin* elfoglalása, amely az 1. számú bolgár hadsereg diadalmas fegyverténye volt, e hadsereg és az alsó Morava völgyében négyomuló Gallwitz-hadsereg közeli egyesülését igéri. *Negotin* elfoglalása ezenkívül minden valószínűség szerint megpecsételi a szerb Kraina területén elhelyezkedett szerb hadsereg sorsát. A bolgár főhadiszállás jelentése közli, hogy a megvert szerb csapatok fejvesztetten menekültek *Negotin*-ból, de hogy menekülésük útja merre vezetett, arról nem tájékoztat; aligha járunk messze a valóságtól, ha arra következtetünk, hogy a krainai szerb sereg a semleges Románia területére lesz kénytelen lépni, hogy elkerülje a megsemmisülést.

Az osztrák-magyar-német-bolgár seregek offenzívájának tegnapi sikerei azonban *Sabác* és *Negotin* elfoglalásával korántsem merülnek ki. Az északi arcvonalon *Kövess* tábornok csapatai a *Kolubara*n átkelve, elragadták a szerbektől magaslati állásaikat, *Gallwitz* hadserege pedig a *Morava* mindkét oldalán ismét nevezetes területnyereséghez jutott. A *Timok* völgyébe nyomult bolgár hadsereg déli szárnya ostromtávolságra közelítette meg *Piro*t várát, a macedoniai bolgár hadsereg pedig benyomult a *Vardar* völgyébe és bámulatra méltó lendülettel végzi fölszabadító munkáját.

Szerbia protektorai egyelőre arra szorítkoznak, hogy a központi hatalmak elleni támadásokkal enyhítsenek a szorongatott kis Balkán-ország helyzetén. — Támadásaik azonban rendre meghiusulnak. Így az orosz támadások a Styr mentén, az olasz támadások Dél-Tirolban. Az angolok és a franciák már nem is

támadnak: a nagy offenzíva beszüntetését már maguk is hirdetik.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, október 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a szerb hadszínterről:

Csapatunk bevonultak *Sabác*-ba. A *Macsva* lapályát megtisztítottuk az ellenségtől.

Kövess gyalogsági tábornok hadserege és a *Morava* mindkét partján előnyomuló német haderő szorosan csatlakozva egymáshoz, egyre mélyebben nyomult elő Szerbia földjére. *Kövess* tábornok osztrák-magyar csapatainak nyugati csoportja a *Kolubara* magaslatain, a *Turija* torkolata körüli területig nyomult elő, míg a keleti csoport *Grockától* délre harcolva kelt át a *Rajja* völgyén.

A bolgárok *Zajecar* és *Knjazevac* közt a *Timok* völgyébe nyomultak elő és *Piro*tól keletre a fő védművekhez ágyutüz-távolságra közeledtek. Egyik hadseregük előcsapatai tegnapelőtt harccal kieroszakolták a *Kumanovo-medencébe* való kilépést és a *Vardar-völgybe* való bejutást.

HÖFER altábornagy a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszínterről:

A szövetséges csapatok az egész arcvonalon követik a lassan hátráló ellenséget.

Ripanjától délre és keletre a szerbeket nagyon megerősített állásukból déli irányba vettük vissza. Előcsapatunk elérték a *Stepojevac—Leskovac—Baba* vonalat.

A *Moravától* nyugatra a német csapatok *Selevacon* és *Saraozin* át, a folyótól keletre pedig *Vlaskidon* és *Rasanacon* át *Ranovac* felé nyomulnak előre.

A bolgár csapatok *Negotin*-nál harcolnak. Tovább délre elérték a *Zajecar—knjazevac* országutat.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Negotin a bolgároké

Szófia, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár főhadiszállás jelentése.

*Negotin*t elfoglaltuk. Bevonulásunk alkalmával a szerbek pánikszerűen menekültek.

Vranja vidékén 20 kilométer szélességben elfoglaltuk a *Morava* völgyét.

Vranjában 2 millió töltényt, 1 millió frank értékű dohányt, a *bojanovic*i pályaudvaron 10,000 métremaza szenet zsákmányoltunk.

A *Bregalnica* völgyében a leggyorsabban előrehaladunk. *Stip*, *Kliseliveti*, *Nikola Kratovo* városokat elfoglaltuk.

A felszabadított területek lakossága leirhatatlan lelkesedéssel fogadja katonáinkat s virág-ésővel borítja el őket.

Nis kiürítése

Szófia, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) *Nis* kiürítése folyamatban van. A kormány a hadvezetőség és a sajtó elköltözték a városból. Az osztrák-magyar és a német hadifoglyokat *Mitrovica* felé szállították.

Szerbia nyolcadrésze elveszett

Zürich, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) A *Züricher Zeitung* írja, hogy a szövetségesek eddig Szerbia területének nyolcadrészét elfoglalták.

A szerbek nagy veszteségei

Rotterdam, október 21. *Nis*-ből táviratoznak, hogy a szerbek eddigi veszteségei 10,000 főre tehetőek. A szerb kormány megtiltotta, hogy a házakra gázszlobogókat tüzzenek ki.

Török csapatok Szerbia ellen

Páris, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár-görög határon számos török osztag nagyszámu tüzérséggel Szerbia felé nyomul.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR.
TELEFON 12-51.

Péntek — Szombat — Vasárnap
október 22., 23. és 24-én
Egész estén át
Jó kedv! Nevetés!

VIGJÁTER-SOROZAT.

AZ ANYÓS VÁMI AKAR

eredeti vigjáték 3 felv.
Berlin leghíjósabb és legünnepelebb színművésznőjét: SCHIRDING grófnővel a főszerepben.
Szombat! — szieszgi az anyós — még ma elvállunk!

A PESTI MEGYASSZONY

vigjáték 2 felvonásban.
Baklisch szeretém vigjáték.
Tessék mosolyogni vigjáték.

Előadások kezdete 5 és 7 órakor mérsékelt helyárral, 9 órakor rendez helyárral. Szombaton 3, 5 és 7 órakor mérsékelt, 9 órakor rendez helyár.
Vasárnap 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendez helyár. Folytatólagos bemenet.

APOLLO

Ma, pénteken
Előadások 5 és 7 órakor mérsékelt, 9 órakor rendez helyárral.

Két sláger!

Budapestben nagy sikert aratót vigjáték-újdonosság

A GIGERLI

vigjáték 3 felvonásban.
Írták: Alexander Engel és Julius Horst.
A női szerepet: Tatjana Irrah játssza.

Számított herceg
látványos színmű 5 felvonásban.

Pirot ostroma

Athén, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) Hir szerint az első bolgár hadsereg erősen fenyegeti Pírot várát.

A bolgár király vaskeresztje

Szofia, október 21. Vilmos császár Ferdinánd királynak az első és másodosztályú vaskeresztet adományozta.

A szalonikii csapatszállítások

Lugano, október 21. A *Gazetta del Popolo* egy utastól, aki a Ruménia fedelzetén most érkezett Szalonikiból Nápolyba, a következőkről értesül: Nyolcvan nagy gőzös, angol és francia hadihajóktól kíserve, szállítja a csapatokat Gallipoliról Szalonikibe. Többnyire ausztráliai és kanadai csapatok, melyek rövid idővel ezelőtt érkeztek Toulonból és Alexandriából és alig három hétig voltak a Dardanelláknál. Nagy tömeg élelmicikket és kocsikat is hajóztak ki a tüzérség részére. Az első héten 40,000 ember szállt partra és összesen 300,000 embert várnak. Szalonikii kikötőjét két angol torpedóúzó védi.

Enosnál meghiusult a partraszállás

Konstantinápoly, október 21. Az entente csapatai Enosnál partra akartak szállani, a török ütegek azonban meghiusították a partraszállást. Két súlyosan sérült francia hajót Lemnosba vontattak.

Az angolokat nem engedték be a Kalkidike-félszigetre

Athén, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) Tegnap reggel a Kalkidike félsziget Kara Burnu fokánál az angolok partraszállást kíséreltek meg. Melykide ezredes, a görög erőd parancsnoka kérdőre vonta az angol parancsnokot, hogy milyen joggal szállit partra csapatokat. Az angol parancsnok az Anglia és Görögország között létesült ezirányú megállapodásra hivatkozott, mire a görög ezredes így válaszolt:

— Megegyezésről nincs tudomásom és semmitéle utasítást nem kaptam. A partraszállást nem engedem meg.

Mután az angol parancsnok nem engedelmeskedett, a görög ezredes az angol hajókra irányította az erőd ágyúit. — Az angolok erre visszatértek a hajókra és eltávoztak.

Anglia Cyprust kínálja a görög királynak

Amsterdam, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) Anglia ajánlatot tett a görög királynak, hogy átadja Cyprus szigetét, ha a görög csapatok az entente-csapatokkal egyesülve, megtámadják Bulgáriát és a központi hatalmakat.

Bolgár-görög tárgyalások

Konstantinápoly, október 21. — (Magyar Távirati Iroda.) Szofia és Athén között fontos tárgyalások folynak a korábbi macedon területek jövő elhatárolásának kérdésében. — Ugy látszik, hogy Görögország új területtel fog gyarapodni.

A cár manifesztuma Bulgária ellen

Rotterdam, október 21. Bulgáriának a balkáni háboruba való beavatkozása alkalmából a cár manifesztumot bocsájtott ki, amely azt mondja, hogy Németország alattomos és önző számítása és a szerb nép elleni testvérgyűlölet győztek Oroszország és a vele szövetséges nagyhatalmak azon a fáradozásán, hogy bolgár Ferdinánd kormányát visszatartsák egy végzetes lépéstől. Hitsorsosunk, Bulgária, amelyet az orosz nép testvéri szeretete és vitézése csak nemrég szabadított fel a török járom alól,

nyíltan a kereszténység, a szlávság és Oroszország ellenségéhez pártolt. Az orosz nép fájdalommal látja Bulgária árulását, és Oroszország vérző szívvvel ránt kardot az áruló ellen, akinek megbüntetését isten hatalmas kezére bizza.

A Bulgária elleni orosz hadsereg

Lugano, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) A *Corriere della Sera* jelenti Bukarestből, hogy az Odessában összevont 250,000 főnyi orosz hadsereg behajózása megkezdődött. Az orosz csapatokat valószínűleg a Duna torkolata mellett a Fekete-tengeri partvidéken fogják kihajózni.

Török seregek Dedeagacsnál és Várnánál

Rotterdam, október 21. Athénből jelentik: Hetvenezer főnyi török sereg Dedeagacsba ment, hogy megakadályozza az entente-csapatok partraszállását.

Bukarest, október 21. Az *Universul* írja: A bolgár-török megegyezés értelmében a Várnánál partraszállítandó oroszokkal szemben az első összeütközésnél csak törökök fognak harcolni.

Románia katonai intézkedései

Rotterdam, október 21. A *Nationalzeitung* jelenti: A moszkvai lapok jelentik Kiewből, hogy a román kormány nagyszámu csapatokat koncentrált a Galactól Jassyig terjedő vonalon és itt még további formációkat von össze. — Ezenkívül nagy csapatösszevonásokat figyeltek meg Negotin vidékén. A román kormány minden valószínűség szerint fölkészülve akar elébe állani a hadviselő hatalmakhoz tartozó csapatok átlépési kísérleteinek.

Az orosz háboru Höfer jelentése

Budapest, október 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Czartorijsktól nyugatra és délnyugatra tegnap is hevesen folyt a harc. Kulikowiczétől délkeletre az osztrák-magyar és a német csapatok erős orosz támadásokat vertek vissza.

A Styr melletti tegnapi harcokban 1300 orosz elfogtunk és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Nowo Alexiniecnél ma reggel az ellenség egy előretörését meghiusítottuk.

Egyéb újság nincs.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoporthja: Mitautól északkeletre, Borkowitztől Bersemündéig elértük a Diina partját. Az ottani harcokban eddig összesen 1725 oroszot fogtunk el és 6 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoporthja: Baranovictól keletre az oroszok támadását ellentámadásunkkal visszautasítottuk.

Linsingen tábornok hadcsoporthja: A Styr mellett Czartorijsk vidékén a helyi harcok terjedelme megnövekedett. Az egyik ott harcoló német hadosztály egy részének jelentékeny túlerő elől hátrább levő állásba kellett visszamennie, miközben elvesztett néhány ágyut, mely állásában az utolsó pillanátig kitartott. Ellentámadásunk folyamatban van.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A dűnaburgi harcok

Karlsruhe, október 21. A *Basler Nachrichten* jelenti Pétervárról, hogy Sujew tábornok parancsnoksága alatt a dűnaburgi kerületben önálló hadsereget alakítottak.

Pétervár és Moszkva forradalom előtt

Kopenhága, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) Pétervárott, Moszkvában és más városokban az ismételt fenyegetett forradalom kitörését csak a rendőrség vas erőszaka tudta elfojtani. Pétervárott az ostromállapot küszöbön van.

Az oroszországi németek üldözése

Frankfurt, október 21. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Kopenhágából: A Koloko a következő, nyilván sugalmazott javaslatot közli: Az orosz hadifoglyok ellen elkövetett német kegyetlenségek megtorlására az oroszországi német kolóniák tagjainak egész vagyonát el kell kobozni, minden kártérítés nélkül, még akkor is, hogy ha azok orosz alattvalók.

A belga-francia harctör

Berlin, október 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Lényeges esemény nem volt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az angol-francia offenziva vége

London, október 21. (Magyar Távirati Iroda.) A *Times* jelenti, hogy a nyugati offenzivát végleg abbahagyták. Az offenziva újratelvétele ebben az évben valószínűtlen.

Az angol kormányválság

Rotterdam, október 21. Londoból jelentik: A konzervatív és az unionista sajtó kétségbeesett erőfeszítést tesz, hogy a kabinet-válságot kiélessítse és a mostani kabinetet megbuktassa. Fölszólítják Carson-t, hogy hozza nyilvánosságra visszalépése okait. Ez oko közlésétől nagy hatást remélnék, mert Carson nem akart tovább közreműködni Asquith gyenge politikájában.

A *Morning Post* a királyra appellál, hogy pártokra való tekintet nélkül kevés, de világos fejből új kabinetet nevezzen ki, amely képes legyen sikerrel végbevinni a háborút Németország ellen.

Carson az Ulster-párt élén

Berlin, október 21. A *Tägliche Rundschau* jelenti Rotterdamból: Londoni jelentések szerint Carson kijelentette, hogy újra átveszi az Ulster-párt vezetését, mert joggal számítani kell az angol politika változására.

Az olasz háboru**Olasz vereség minden vonalon**

Budapest, október 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az egész délnyugati arcvonalon nagyszabású harcok folynak.

Tirolban tegnap az olaszok számos erős támadása omlott össze erős hadállásainkon. — Így csapataink a Vilgereuth-fensíkon a tegnapi éjszakán hat támadást vertek vissza és tegnap napközben a támadó ellenséget háromszor visszavetették. Ugyanez volt ott a sorsa ma éjjel az ellenség egy nagy haderővel végrehajtott támadásának is. — A Dolomitokban új olasz támadásokat utasítottunk vissza Col di Lanán, a Monte Siefen és Schluderbachtól délre levő határhídnál. Az ellenség, amely ezen a területen már napok óta fáradozik, sehol sem tudta csak a legcsekélyebb eredményt is elérni.

A K
az olasz
vissza.

A te
lése a le
napközbe
Az ellens
közlekedés
tüziünk m

L
Luga
jelenti Tu

Tripo
déli határ
kötetést
keltsenek,
tunizsi ko
benszüllöt
alatt inti
tripoliszi

Debre
kiállítás
legénys

Félmilli
a keresk

A kiegye

A del
ma delutá

Szent

szédében
den világt
a harci er
ben ithon
zetlen és
emelte ki
gedhetetlen
tésének ön
galmát és
közgyűlés
tárgyalás
elvi határ
jának me
és a harm
lott hazafi
a kamara
koronát je
részéről is
sonló kés
A közgyű
jegyzéseik
köréből v
kült ki. F
Fürst Ödö
50,000 kor
Társai) 50
egyháza)
korona, N
jos 20,000
korona, T
5000 koro

Szávo
a napirend
Mély rész
emlékét. F
gadta Tó
alapítvány
Lusztig K
2000 koro
alatt volt
ság. Háb
ken sokat
munkások
segélyt es
zottságtól.
romezerné
mely a tó
Népfoglalt
szervezett
tizenkét v
ján nyujta
gyerekeink

A Karni nyergen a Volay-tótól nyugatra az olasz alpesi csapatok egy támadását vertük vissza.

A tenger melléken az olasz tüzéség tüzeleése a legnagyobb hevessegre fokozódott és napközben az egész Isonzó-arcvonalon tartott. Az ellenséges gyalogsági és műszaki csapatok közeledési kísérleteit gyalogsági és gépfegyver-tűziünk megghusította.

HÖFER altábornagy
a vezérkar főnökének helyettese

Lázadás Észak-Afrikában

Lugano, október 21. A *Corriere della Sera* jelenti Tuniszból:

Tripoliszi bandák be akartak törni Tunisz déli határára, hogy a tuniszi törzsekkel összeköttetést nyerjenek és ezek között is lázadást keltsenek, de a franciák visszavetették őket. A tuniszi kormány dekrétumot közöl, melyben a benszüllötteket vagyonuk elkobzásának terhe alatt inti a határ átlépésétől és attól, hogy a tripoliszi lázadókkal egyesüljenek.

Debrecen egyedüli látványossága a hadikiállítás. — Belépt-díj 50 fillér, katonai legénység és gyermekek részére 20 fillér.

Félmillió korona hadikölcsönjegyzés a kereskedelmi és iparkamara közgyűlésén

A kiegyezési tárgyalások és a közélelmezés

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara ma délután tartotta rendes közgyűlését.

Szent-Királyi Tivadar elnök megnyitó beszédében rámutatva a harctéri helyzetnek minden világtájon mutatkozó öröndetes állására, a harci erények hősiesség önfeláldozásával szemben itthon a polgáreriények kötelességtudó, önzetlen és minden áldozatra kész teljesítését emelte ki a hadsorokon innen levő élet elengedhetetlen munkájául. E kettős erény teljesítésének öntudata találkozzék a jövőndök nyugalmát és boldogságát megteremtő békében. A közgyűlés tárgyai sorából kiemeli a *kiegyezési tárgyalások* megkezdésénél adandó kamarai elvi határozatot, a *közélelmezési tér anarchiájának* megszüntetésére irányuló javaslatokat és a *harmadik hadikölcsön* jegyzésének előállított hazafiai kötelességét. Ennek lerovására a kamara a *harmadik hadikölcsönből százezer koronát jegyez*. E jegyzést az elnök a maga részéről is kiegészíti *százezer koronával* s hasonló készségre hívja fel a közgyűlés tagjait. A közgyűlés tagjai közül többen bejelentették jegyzéseiket, úgy, hogy az ülésen a kamara köréből való jegyzés *félmillió koronára kerekült ki*. Hozzájárultak még a jegyzésekhez: Fürst Ödön 50,000 korona, Horváth János 50,000 korona, Tóth István (Tóth, Remenyik és Társai) 50,000 korona, Rosenthal Ferenc (Nyiregyháza) 50,000 korona, Kontsek Géza 30,000 korona, Nagy Jakab 20,000 korona, Falk Lajos 20,000 korona, Debreczeni Lajos 15,000 korona, Tóth Sándor 10,000 korona, Eerly Ede 5000 korona. Összesen 50,000 korona.

Szavay Gyula titkár előadásában ezután a napirend tárgyaiban határozott a gyűlés. — Mély részvétellel örökitette meg Gelléry Mór emlékét. Kormányhatósági jóváhagyással elfogadta *Tóth Sándor és neje százezer koronás alapítványát* kereskedelmi jótékony célokra. — *Lusztig Károly* elhunyt kamarai tag emlékére 2000 koronás alapítványt tett az igazgatása alatt volt Fűszerkereskedelmi Részvénytársaság. *Háborus segélyek* címén az északi vidéken sokat szenvedett iparosok, kereskedők és munkások részére félmillió koronánál nagyobb segélyt eszközölt ki az Országos Hadsegítő Bizottságtól. E segélyből a kamarakerület háromezernél több családjára nyer havisegélyt, amely a tél folyamán is jár a rászorultaknak. *Népfoglalkoztató műhelyeket és tanfolyamokat* szervezett a kamara a kerület északi vidékének tizenkét városában. E tanfolyamok munka után nyujtanak segélyt a családok öregeinek, gyerekeinek és a hadirokkantoknak. Tisztvise-

lői és napidíjas alkalmazottai részére *háborus pótlékot* utalványozott a kamara.

A *kiegyezési tárgyalások* gazdaságpolitikai részéhez hozzászólva, kifejezést ad a kamara annak, hogy az Ausztriával kötött kereskedelmi egyezmények és szerződések a lefolyt félszázad alatt nem nyujtottak a magyar ipar fejlődésének kellő lehetőséget s a világhelyzet mai történelmi mozzanata nemzeti kötelességünké teszi gazdasági jövőnk jobb biztosítását. Megfontolandó az önálló vámterület kérdése. Ennek esetleges mellőzésevel a szerződéses forma fenntartandó, iparvédő közbenső vámmokkal. Vasuti egyezményeinkben arra kell vigyáznunk, hogy külállamokkal, első sorban Németországgal közvetlen csatlakozásaink legyenek s hogy közvetlen díjszabások meg ne semmisítsék földrajzi fekvésünknek déli és keleti irányú kereskedelmi előnyeit. Vigyáznunk kell a „paritás” megtevesztő jelszavára is, mert ennek előnye a tulsó oldalra esnek. — Agrárvámiaink szigorú közélelmezésünk és iparunk javára rekompenciós alapon csökkentendő. A külképviseletnél és konzuli szolgálásban a cimer és jelvénydisz realizálásával biztosítani kell a magyar gyakorlati elem érvényesülését. A megegyezés ne zárja ki a német vámmuniókat, vagy együttes kereskedelmi külpolitikának lehetőségét.

A *közélelmezési tér anarchiájánál* rámutat a kamara a türihetetlen visszasszágokra, gyámoltalanságokra és gyakorlatiatlanságokra. Kéri ez állapotok országos egyöntetű rendezését, vagy egy külön közélelmezési és közellátási miniszterium vagy más országos szerv utján, mely az önzés és korlátoltság által elvont szükségleti anyagokkal rendelkezve, rátermett gyakorlati erőket országosan egységes munkájával a mai szétzúlló kísérletezéseket vaskézzel rendezze.

Radó Rezső dr. segédtitkár előadásában megismerte ezután a közgyűlés az újabb rendkívüli kormányintézkedéseket, a hadseregszállítási ügyeket, az ipar szolgálatába adandó hadi foglyok kérdését, vasuti ügyeket, a kerület városi és vámhelyzetére vonatkozó változásait és az iparkereskedelmi jogvéleményeket.

Végül a kerület szakiskoláinak fentartó segélyeket és a szakiskolai tanulók számára *husz ösztöndíjat* folyósított a kamara.

A mükiállítás megnyitása

Ma délután volt az ünnepélyes megnyitása a *Debrecenfalva javára* rendezett *mükiállításnak*. A városháza nagytermét pompázatos panorámává varázsolták a kiállított müvészeti festmények és mü tárgyak, amelyeket hozzáértő kezek nagy gonddal rendeztek el. Előkelő, fényes, nagyszámu közönség jelent meg a megnyitásra, amely ma délután öt órára volt kitüzve. Az ünnepélyes megnyitáson ott voltak: Domahidy Elemér főispán, Okolicsányi Károly cs. kir. kamarás vezérőrnagy, állomásparancsnok, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos egyetemi tanár, Bernolák Nándor dr., az egyetem rektora, Weszprémy Zoltán nyugalmazott főispán, Lestyán Adorján udvari tanácsos kir. közjegyző, Géressy Kálmán tankeleti főigazgató, Hubert Ottó törvényszéki tanácselnök, Rásó István megyei főjegyző; az előkelő hölgyközönség soraiban ott volt dr. Kenézy Gyuláné, Márk Endréné, dr. Kun Béláné, dr. Kesserü Lajosné, Koncz Lajosné, Géressy Kálmánné, dr. Sámly Lászlóné, Koncz Aurélné, Kolbenhayer Kálmánné, dr. Tüdös Kálmánné, Ollinger Béláné urnök.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester nyitotta meg a kiállítást rövid beszéddel, amelyben nagy elismeréssel méltatta *Koncz Lajosné és Ollinger Béláné* urnöknek a kiállítás létrehozása körül kifejtett érdemeit. E két nemes-szívü urnő, akik a háboru kitörése óta önfeláldozó módon fáradoznak a sebesült katonák ápolásában, vetették föl a kiállítás eszmélyét, amelyet fáradhatatlan buzgalommal rövid idő alatt meg is valósítottak. A kiállított müvészeti képek, mü tárgyak száma már eddig is meghaladja a négyszázat, azoknak a száma pedig, akik kiállításra való müveket adtak, több mint háromszáz és még sokan vannak, akik ezután állítják ki mü tárgyaikat, amelyeket mind át-

engedtek a Debrecenfalva javára való kisorsolásra.

A megnyitás után a közönség nagy élvezettel szemlélte a mü tárgyakat és a festményeket, amelyek között fővárosi jeles müvészek számos értékes tárgya is ki van állítva.

OKTÓBER 1-TŐL

LAPUNK ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben: 1 óra K 1.40, negyedévre K 4.—
Vidékre: 1 óra „ 1.50, negyedévre „ 4.50
Egyes szám ára 4 fillér. — Vasár- és ünnepnapokon 6 fillér.

HIREK

— **Jegyzések Debrecenben a harmadik hadikölcsönre.** Az Alföldi Takarékpénztárnál ma a következő hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek: A Debrecen — Hajdunánási vasut 250,000 korona, Debreceni Helyivasut 15,000 korona, Debrecen—Nyirbátori h. vasut 10,000 korona, Biró János 5000 korona, Burai István 4000 korona, Burai Eszter 1200 korona, K. G. 2000 korona, dr. Ecsedi István 1500 korona, Porcsin Sámuel 1000 korona, Szepessi József 1000 korona, C. I. 700 korona, Kischka Vince 200 korona, Fényes Bertalan csendőrőrmester 200 korona.

A debreceni ügyvédi kamara e hó 31-én, vasárnap délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya: **Jegyzés a harmadik hadikölcsönre** s a két előbbi hadikölcsönre történt jegyzések előterjesztése.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délelőtt 11 órakor Domahidy Elemér főispán elnöklelte alatt a városnál hitelesítő közgyűlés volt, amelyen az október 18-án és 19-én tartott városi közgyűlés határozatairól felvett jegyzőkönyveket hitelesítették.

— **Kerekes Géza meghalt.** A debreceni közéletnek egy kiváló, általánosan tisztelt és becsült alakja, idős **Kerekes Géza**, a debreceni görög katolikus egyház világi elnöke, október 20-án este életének 75-ik évében meghalt. Kerekes Géza minden erejét a köz javára szentelte abban a sokoldalú munkásságban, amelyet hosszú életén át kifejtett. Különösen a gazdasági és kereskedelmi élet terén kifejtett agilis tevékenységével szerzett általánosan tisztelt nevet, mint a régi, híres Szepessy és Kerekes diszműáru cég beltagja. Igazgatósági tagja volt a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banknak és mindenkor lelkes támogatója volt a kereskedelmi és gazdasági élet fejlődését előre vivő akcióknak. Beirta nevét a görög katolikus egyház történetébe is, melynek világi elnöke volt s egyháza érdekében kifejtett nemes buzgóságáért 1911-ben a pápai szent Gergely-rend lovagja lett. Az ő buzgó tevékenységének az eredménye a görög katolikus templom és iskola létesítése. Kerekes Géza halála előkelő rokonságot borított gyászba és Debrecen társadalmának széles körében keltett részvétet. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak az összes rokonság nevében fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édes apánk apósom és nagyapánk: **id. Kerekes Géza**, a debreceni gör. kath. egyház világi elnöke, a pápai szent Gergely-rend lovagja, a debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank igazgatósági tagja, földbirtokos, tevékeny életének 75-ik évében Debrecenben, 1915. évi október hó 20. napján, este 10 órakor hosszas betegség után csendesen jobblétre szenderült. Drága halottunk földi részzeit a helybeli gör. kath. templomban ravalozzuk fel, ahonnan az 1915. évi október hó 22. napján, délelőtt 10 órakor megtartandó gyászistentisztelet után fogjuk a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Dr. Kerekes Sándor, Kerekes Anna dr. Hencz Károlyné, Kerekes Géza, Kerekes Tibor gyermekei. Dr. Hencz Károly veje. Hencz Tibor, Hencz Felicián unokái. — A temetést Gebauer K. és Tsa temetkezési intézete rendezzi.

— **A lisztutalványok kiosztása.** A közönségnek ez uton adatik tudtára, hogy a Piac-utca 10. szám alatt működő lisztutalványt kiosztó iroda a Rózsa-utca 3. szám alá helyeztetett át. Folyó hó 22-től, vagyis péntek reggel 8 órától a lisztutalványok itt adatnak ki,

— **Debreceni hősök vaskeresztje.** A király megengedte, hogy Redlich Ottó 39. gyalogezredbeli, Toepke Erik 7. huszárezredbeli alezredek, Worisek Ernő és Telegdi József 7. huszárezredbeli tartalékos századosok, Rakovszky György 7. huszárezredbeli főhadnagy, Orosz András 7. huszárezredbeli hadnagy, Nadányi János és Horváth József 7. huszárezredbeli tartalékos zászlósok, Gut, Hóss, Petrecz és Sutus 7. huszárezredbeli törzsőrmesterek és végül Fazekas Károly 39. gyalogezredbeli gyalogos Vilmos császár által nekik adományozott 2. osztályú vaskeresztet elfogadják és viseljék.

— **Debrecen üdvözlője Petri Elek püspök-höz.** Debrecen város tanácsa a mai ülésen elhatározta, hogy táviratban üdvözlöi Petri Eleket, a dunamelléki református egyházkerület új püspökét abból az alkalomból, hogy ma tartották meg az ünnepélyes beiktatását.

— **Nézzé meg az Uránia műsorát!**

— **Uj Grillparzer-darab debreceni költő fordításában.** Mint a pozsonyi lapokból értesülünk, Polgár Károly, az ottani színház agilis igazgatója egy a világirodalom jeleseinek legkiválóbb munkáiból összeállított klasszikus ciklus rendezését határozta el. Ami a mindenképpen értékes vállalkozásban a mi szempontunkból elsősorban figyelemreméltó, az a körülmény, hogy a ciklus hetedik előadásul Grillparzer Ferencnek, a nagy osztrák költőnek A toledói zsidónő című darabja tüzetett műsorra, melyet a fiatal debreceni poéta, Gáspár Endre ültetett át nyelvünkre. Az ötfelvonásos verses szomorujáték, mely hihetőleg már a közeljövőben Debrecenbe is el fog jutni, a Medea világhírű szerzőjének egyik legérdekesebb és legmodernebb alkotása, mely diadallal járta be az összes német színházakat s új formájában kétségtelenül egy csapásra meg fogja hódítani a magyar közönség lelkét is.

— **Robbanás egy házban negyven emberhalállal.** Párisból táviratozzák: Az Albion-utcának egyik házában tegnap rettenetes robbanás történt. Az explozió következtében negyven ember meghalt és többen megsebesültek. Több szomszédos ház beomlott.

— **Nézzé meg az Uránia műsorát!**

— **Igen sikerült műsor keretében nyílt meg tegnapelőtt a Royal-Orfeum.** A szép nagy terem zsúfolásig megtelt közönséggel és a műsor is olyan volt, hogy azok, akik ott voltak, a legkellemesebb benyomással távoztak. Oriási sikert aratott Vécsey, ki úgy az ő komikus hasbeszéléssel, mint a bohózatbeli alakításával igen sok tapsot kapott. Azonban nem panaszkodhatnak a többi szereplők sem, mert főleg a Bully Duó, Constanza, Váradi Adus és Bella Zeze számai után olyan tapsorkánok következtek, amilyen a Royal disztermében még nem igen volt. Még csak annyit a műsorról, hogy apróbb hibák voltak ugyan a függöny rossz működése folytán, melyeket azonban mára az igazgatóság már mind rendbe hozott.

— **A gyermeknap gyűjtés.** A következő sorok közlésére kértünk fel: Dr. Kesserü Lajos kir. törvényszéki elnök ur, a Debreceni Patronázs Egyesület elnökének rendelkezésére a gyermeknap gyűjtés és jövedelem végleges elszámolhatása és a kegyes adományozóknak adományaiknak nyilvános nyugtázhatása céljából tisztelettel kérem mindazon testületek, hivatalok, intézmények, iskolák és egyházak vezetősegeit, ahová és akikhez a gyermeknapra a hadi árva felsegélyezése céljából gyűjtőleveleket küldtetek ki és akik azokat még vissza nem küldötték: a gyűjtőlevelet a begyűlt pénzzel együtt címre (Állami gyermekmenhely, telefonszám 161.) most már mielőbb bekiűldeni szíveskedjenek. Akinek a beküldés esetleg módjában nem állana, úgy levélbeli kérésre vagy akár telefonüzenetre megbízottamat a legnagyobb készséggel és szíveséggel érte kiűldeném. Hazafias tisztelettel Fodor Emil patronázs-egyesületi és gyermeknap rendező-bizottsági titkár.

— **A „Royal” nagykávéház új árai:** Tejes kávé v. fekete 34 f. Tea citrommal v. rummal 50 f. Egy üveg világos köbányai sör 60 f. Royal színházi vacsora 2 K. Fehér v. vörös borok jelentékeny ármérsékléssel. Sakk, domino újjátalan.

— **Harminc lovat kapott a város.** A város a tiizifa befuvarozása céljából hadiszolgálatra alkalmatlan lovakat kért a katonaságtól. A temesvári katonai parancsnokság a kérés folytán ma táviratban értesítette a polgármestert, hogy 30 lovat rendelkezésére bocsát a városnak.

— **Nézzé meg az Uránia műsorát!**

— **A városi bérlők kauciójának kicserélése hadikölcsön-kötvénnyel.** A város tanácsa ma foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a városi bérlők a városnál biztosítékul letett takarékpénztári könyveiket vagy más értékpapirjaikat hadikölcsönkötvénnyel fölcserélhessék. A tanács a hadikölcsön-jegyzésnek megkönnyítése céljából kimondta, hogy a bérlők kauciója hadikölcsönkötvényben tétessék le.

— **Koszorumegváltás.** Kerekes Géza ur, az Ipar- és Kereskedelmi Bank igazgatósági tagjának elhalálása alkalmából koszorumegváltás címén a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank 50 koronát s az Ipar- és Kereskedelmi Bank igazgatósága ugyancsak 50 koronát volt szíves a Hadsegélyző Hivatal javára adományozni. — Fenti adományokért köszönetet mond a Hadsegélyző Hivatal.

— **Gönczy-irka megérkezett,** kapható Harmathynál, Fűvészkert 14.

— **A Debreceni Egyetemi Kör** jogász szakosztálya e hó 23-án, szombaton délután 5 órakor a kollégium disztermében a kollégiumban ápolt katonák részére szórakoztató délutánt rendez. — Üllőhely 30 fillér, állóhely 20 fillér. A tiszta jövedelem az elesett hősök árvái javára fordítatik.

— **A budapesti Corso-mozgóban,** melyet a legelőkelőbb közönség látogat, honosították meg a vig-estéket és miután ott ezen esték fényesen beváltak, az Uránia pénteken, szombaton és vasárnap ilyen vigjáték-estéket rendez. A műsor kiváló. Bemutatásra kerül: „Az anyós válni akar” című 3 felvonásos vigjáték, melyben a főszerepét Berlin legünnepeltebb színművésznője: Schirding grófnő játssza, minden szerep elsőrangú színészek kezében van, úgy, hogy nem csoda, hogy ezen film-vigjáték minden nagy városban óriási sikert aratott. — Ezen kívül még három egy felvonásos vigjáték van műsoron, úgy, hogy ezen az előadásokon az Urániában a jókedv és a nevetés lesz az uralkodó.

— **Nézzé meg az Uránia műsorát!**

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillériével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohányüzletben.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: Hoffmann meséi, opera.
SZOMBAT: Varázskeringő, operett.
VASÁRNAP: Délután Kávéház Konrad, operett. Este: A falu rossza, népszimmi.

Debreczeni Pénzváltóbank és Zálogkölcsön r.-t.

Simonffy-utca 13. sz.

A f. hó 18-án aláírásra került III. hadikölcsönre jegyzéseket már most elfogadunk. Minden 100 kor. 6%-os hadikölcsönkötvényre 75 korona kölcsönt folyósítunk 5%-os kamattal. A még fennmaradó 21 kor. 60 fillér készpénzzel, vagy olyan értékpapírral, esetleg bankköveteléssel fedezhető, amelyet ezen célra elfogadhatónak találunk. Minden hadikölcsön-jegyzési ügyben költségek és jutalmak mentesen járunk el. Felvilágosításokat a hivatalos órák alatt készséggel nyújt

az ügyvezető-igazgató
TELEFON 298.

Apró hirdetések

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Kapcsolódulék bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Szónvignette ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Alma kis tételben is olcsón kapható Barna-utca 15. kereszt épület.

Fajalmák nagyválasztékban nagyban és kicsinyben kaphatók. Klein Antal és Társa, Piac-utca 61.

Kiadó

Szócarnok és vendéglő! A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és szócarnok f. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

Kifutó fiu

felvétetik a kiadóhivatalban.

Kereskedők figyelmébe ajánlom

Gőzkávépörköldé és fűszermalmomat

Gróf Dégenfeld-tér 1. alatt, pörköldést és őrlést a legújatosabb árban eszközölök. A tisztelt vendégeknek ajánlom a naponta frissen pörkölt kávé, a nálam vásárolt kávé ingyen megdarálom és kívánatra díjmentesen a bevásárlást haza szállítom. **Fris lisztől turó** állandóan nagyban és kicsinyben kapható. **A híres szamosújvári gombákból nagy raktár.**

Lindenfeld J. Jenő,

fűszernagykereskedő.

Városház utca 2. Telefon 79.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Megérkeztek

az őszi és téli divatkelme-
ujdonságok
FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék !

Hajduvármegye alispánjától.

9555—1915.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Hajduvármegye központi hivatala részére szükséges papír és irodai szerek szállításának biztosítására pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik a szállítást elvállalni akarják, mintákkal felszerelt ajánlatukat hozzám 1915. évi október 25. napjának déli 12 órájáig adják be.

Az ajánlatokhoz 300 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban kell előzőleg a debreceni kir. adóhivatalnál biztosítékul letenni és a letéti jegyet az ajánlatnál becsatolni.

Hogy milyen papírt és egyéb irodai szereket használunk, az irodaigazgatónál tudható meg.

A beérkezett ajánlatok felett 1915. évi október hó 26. napjának délelőttjén határozunk és az, kinek a szállítás oda ítéltetett, a szállítást nyomban köteles megkezdeni.

Fenntartom ahhoz való jogomat, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon válasszthassak.

Debrecen, 1915 október hó 19,

Pákozdy Sándor
alispán.